

1998-04-24

L-13/98

Luftfartsverket

601 79 NORRKÖPING

Rapport C 1998:12

Statens haverikommission (SHK) har undersökt en olycka som inträffade den 21 mars 1998, vid Nyheden, AC län, med ett flygplan med registreringsbeteckningen SE-GUS.

SHK överlämnar härmed enligt 14 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor en rapport över undersökningen.

Ann-Louise Eksborg

Monica J Wismar

Henrik Elinder

<i>Luftfartyg: registrering och typ</i>	SE-GUS , Bellanca 7GCBC (utrustat med skidor)
<i>Ägare/Innehavare</i>	Per Lindgren Vinkelgränd 7, 930 55 Jörn Torgny Lindgren Nyheden 3, 934 95 Kåge
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	1998-03-21 ca kl. 14.00 i dagsljus. <i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk normaltid (SNT) = UTC + 1 timme
<i>Plats</i>	Nyheden, AC län, (pos 6450N 2058E; ca 50 m över havet)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Vind svag västlig, sikt > 10 km, inga moln under 5 000 fot, temperatur -3 °C
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>passagerare</i>	1
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Betydande
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Förarens ålder, certifikat</i>	45 år, A
<i>Förarens totala flygtid</i>	112 timmar, varav 46 timmar på typen
<i>Förarens flygtid/antal landningar senaste 90 dagar</i>	1 timme/14 landningar, varav samtliga på typen

Olyckan har undersökts av Statens haverikommission (SHK) som företrätts av Ann-Louise Eksborg, ordförande, Monica J Wismar, operativ utredningschef och Henrik Elinder, teknisk utredningschef.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Klas-Göran Bask.

Syftet med SHK:s undersökningar är uteslutande att förebygga framtida olyckor och tillbud.

Händelseförlopp m.m.

Föraren har uppgivit följande:

Han tränade start och landning med sitt flygplan från en snötäckt åker som var ungefär 550 meter lång och 300 - 400 meter bred. Efter fyra starter och landningar gjorde han ett kort uppehåll och tog ombord en passagerare. Vid den följande starten, när flygplanet körde över ett diagonalt korsande skidspår, skar den högra skidan ner och hakade fast i snön varvid flygplanet girade åt höger och höger landställ knäcktes. Därefter girade flygplanet åt vänster ungefär ett halvt varv innan det slutligen stannade med nosen mot färdriktningen. Vid vänstergiren slog höger vingpets hårt i snön varvid skador uppstod på vingen och flygplanskroppen.

Efter olyckan konstaterades att högerskidans främre amortisör och säkerhetswire var avslitna. Brottområdena tyder på att de utsatts för momentan överbelastning. Enligt föraren var både amortisör och säkerhetswire intakta före den sista starten.

Utlåtande

Något teknisk fel som kan ha orsakat att högerskidan skar ner i snön under starten har inte hittats. Olyckan orsakades sannolikt av en olycklig kombination av snöunderlag, flygplanets fart och förarens manövrering. Bidragande till olyckan kan ha varit att snö hade fastnat på skidans främre del och tyngde ned dess framkant under starten.